

برتولت برشت

ننه دلاور و

فرزندان او

گزارش جنگ‌های سی‌ساله

«نمایشنامه»

ترجمه مصطفی رحیمی

با سخنی درباره نمایشنامه

انتشارات نیلوفر

درباره ترجمه

این نمایشنامه را نخست نویسنده این سطور و آقای دکتر مسیح ایزدپناه، هر کدام جداگانه، از روی ترجمه فرانسۀ ژنیو سرو (Geneviève Serreau) و بنو بسون (Benno Besson) به فارسی برگرداندیم. ترجمه‌ای که بدین‌گونه به دست آمد می‌بایست با اصل آلمانی آن تطبیق شود، تا گذشته از دقیق‌تر شدن ترجمه، دریافتن «زبان» نمایشنامه که دشواری آن مورد تردید نبود توفیقی حاصل آید. این مشکل به همت آقای کیکاوس جهانداری آسان شد. ایشان با گشاده‌روی پذیرفتند که نمایشنامه سطر به سطر با اصل مطابقت شود. و چنین کردیم. توجه و صمیمیت آقای جهانداری چنان بود که نمی‌توان ایشان را مترجم ندانست، بی‌آن‌که این گفته در مورد نارسایی‌های احتمالی ترجمه مسئولیتی برای ایشان ایجاد کند.

بنا به توصیه برشت شعرهای نمایشنامه را منظوم کردم. زیرا این کار برای فن «فاصله‌گذاری» (ایجاد این احساس که واقعیت با آنچه در صحنه می‌گذرد متفاوت است) لازم بود. گذشته از آن، تفاوت میان زبان شعر و نثر خود از خصوصیات کار برشت است. و نیز چون موسیقی از ارکان اصلی اجرای نمایشنامه‌های اوست، لزوم این امر بیشتر احساس می‌شد.

چون زبان گفتار و نگارش در فارسی تفاوت آشکار دارد، در صورتی که نمایشنامه به روی صحنه بیاید باید در بعضی از عبارتها تغییراتی داده شود.

مصطفی رحیمی

برشت در چند سطر

«برتولت برشت» را عده‌ای از صاحب‌نظران «شکسپیر عصر ما» و «بزرگترین نمایشنامه‌نویس معاصر» دانسته‌اند. به سال ۱۸۹۸ در آلمان به دنیا آمد و در سال ۱۹۵۶ در همین کشور دیده از جهان بست.

در هنر تئاتر انقلابی به وجود آورد و راه‌های تازه و بدیعی در این جهان گشود.

برشت هنرمندی است نمایشنامه‌نویس، شاعر، مقاله‌نگار، هنرمند تئاتر و نویسنده رمان و داستان کوتاه. ولی کار عظیم او در دنیای نمایشنامه‌نویسی است. نزدیک به چهل نمایشنامه از او در دست است. تاکنون هشت دیوان شعر از وی انتشار یافته و چاپ آثارش ادامه دارد.

مکتب برشت، تنها مکتبی هنری نیست، بلکه مکتبی است فلسفی و هنری براساس پیشروترین مکتب‌ها و مستقل از آنها. برشت در این جهان چشم‌اندازهای آموزنده و جالبی در برابر دیدگان جوینده می‌گشاید.

برشت به آگاهی و روشن‌بینی و مسئولیت‌شناسی انسان قرن بیستم توجه خاص دارد. به نظر او فلسفه و هنر دو برادر همزاد و همگام‌اند. معتقد است که «عالمی از نو بیاید ساخت و ز نو آدمی».

ننه دلاور و فرزندان او یکی از مشهورترین نمایشنامه‌های برشت است.